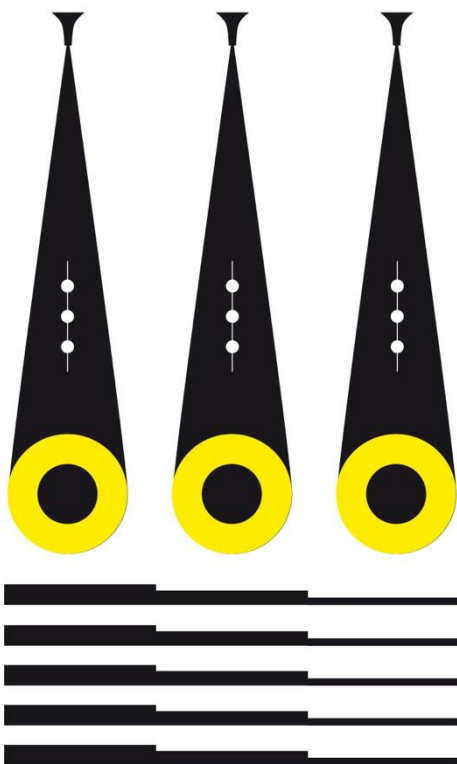

CONCERTS HIVERN 2024

AULA DE MÚSICA

Centre Cultural La Nau
Capella de la Sapiència
Dimecres 7 Febrer. 19 hores

Tamas Massanyi, *clarinet*
Alejandro Friedhoff Bello, *violoncel*
Miguel Sánchez García, *piano*
*Paraules al concert a càrrec de la
Dra. Ana Fontestad Piles*

Sonata per a clarinet i piano

Paul Hindemith (1895-1963))

I. MäBig bewegt

II. Lebhaft

III. Sehr langsam

IV. Kleines Rondo

**Musikalischer Blumengärtlein und Leyptziger
Allerley, duo per a clarinet i violoncel**

Paul Hindemith (1895-1963)

Arr. Jules Delsart(1844-1900)

Variació V

Variació VI

Variació VII

Variació VIII

Variació IX

Variació X

Sonata per a violí i piano

(transcripció per a violoncel)

César Franck (1822-1890)

I. Allegretto ben Moderato

II. Allegro

III. Recitativo-Fantasia

IV. Allegretto poco mosso

Tamas Massanyi, clarinet

Alejandro Friedhoff Bello, violoncel

Miguel Sánchez García, piano

TAMÁS MASSÁNYI, *clarinet*

Tamás Massányi és clarinetista principal de l'Orquestra de la Comunitat Valenciana des del 2006, nomenat per Lorin Maazel, amb la qual ha tocat sota la batuta de directors com Ricardo Chailly, Valery Gergiev, Lorin Maazel, Zubin Mehta, Vladímir Jurowski o Sir Andrew Davis, etc.

Entre el 2004 i el 2006 va ser membre de l'Orquestra Filharmònica de Zagreb i ha col·laborat amb diverses orquestres hongareses com a clarinet principal.

Va guanyar el primer premi al Concurs Internacional de Clarinet Giacomo Mensi (2003, Brenoltalia) i al Concurs Nacional de Clarinet János Richter en dos ocasions (1992 i 1995, Hongria), el segon premi al Concurs Internacional Bohuslav Martinu (2000, Semmering, Àustria) i el tercer premi al Concurs Internacional de Clarinet (1994, Lisboa, Portugal).

Va nàixer a Budapest el 1976 i va començar a tocar el clarinet al nou anys d'edat. Va cursar els estudis musicals al Conservatori Béla Bartók (1991-1995) i a l'Acadèmia de Música Ferenc Liszt de Budapest (1995-2000) com a estudiant de Béla Kovács, on va obtenir el diploma de grau superior de Música.

ALEJANDRO FRIEDHOFF, *violoncel*

Ha estudiat amb Janos Starker i Lynn Harrell a les universitats d'Indiana i Rice (EUA). Va guanyar el primer premi i el premi a la millor interpretació de música espanyola al III Concurs Nacional de Violoncel Florián de Ocampo de Zamora i, juntament amb el Trío Vanguardia, el primer premi al II Concurs Internacional de Música de Cambra Antón García Abril de Baza. Ha sigut solista de l'Orquestra Ciudad de Granada (2005-2007), i des del 2007 és membre de l'Orquestra del Palau de les Arts Reina Sofia de València, on ha treballat amb directors como Lorin Maazel, Valery Gergiev, Plácido Domingo, Riccardo Chailly i Zubin Mehta. Ha participat en els festivals de música de Godella, Ribadeo i Larzac. És membre del Valencia Baryton Project, amb el qual ha enregistrat dos discos per a Naxos i ha realitzat gires per Espanya, Costa Rica i els Estats Units.

MIGUEL SÁNCHEZ, *piano*

Va estudiar piano i clarinet al Conservatori Professional de Música Josep Melcior Gomis d'Ontinyent i al Conservatori Superior de Música de Castelló amb els professors Carlos Lacruz Javier Esplugues i Belén Martín. Posteriorment, va fer els estudis de postgrau següents: màster en Formació de Professorat, màster en Ensenyaments Artístics d'Interpretació Musical i Investigació Aplicada i màster en Investigació. Ha participat en diversos concursos nacionals de piano i ha ampliat la seua formació pianística amb professors com Xavier Torres, Constantin Sandu, Fernando Puchol, Brenno Ambrosini, Ludmil Angelov, Vincenzo Balzani i Josep Colom. Des del setembre de 2016 ocupa plaça de catedràtic interí de Repertori amb Piano per a Instruments al Conservatori Superior de Música de Castelló.

PARAULES AL CONCERT

El francès d'origen belga César Franck (1822-1890) i l'alemany Paul Hindemith (1895-1963) els uneix la inquietud d'estudiar música per influència paterna, la composició i el conreu de la música de cambra en l'àmbit creatiu i interpretatiu. Els diferencia la seua música en expressar-la d'una manera tan diferent. Franck era un romàntic tardà i Hindemith, avantgardista que pretenia desvincular la seua música del sentiment. La profunda emoció que evoca Franck contrasta amb la música geomètrica de Hindemith, que reproduïx insistentment patrons rítmics i rebutja el desenvolupament temàtic. Les seues biografies transcorren en èpoques i llocs diferents. En tot cas, tots dos van ser capaços de concebre un llenguatge genuí i personal.

1. César Franck

Va ser nomenat organista de Notre-Dam-de-Lorette, després de Saint-Jean-Saint-François i finalment de l'església de Sainte-Clotilde. Aquesta ocupació unida a la docència van ser les seues principals fonts d'ingressos. L'any 1872 va ser nomenat professor d'orgue al Conservatori de París.

César Franck no té un extens catàleg d'obres dedicat a la música de cambra. Tanmateix, la seua aportació a aquest gènere en l'última etapa compositiva va ser decisiva. El Quintet per a piano i cordes en fa menor en 1879, la Sonata en la major per a violí i piano en 1886 i el Quartet de corda en re major compost entre 1889 i 1890 van ser les tres obres de música de cambra que van consagrar Franck com a compositor capdavanter en la renovació de la música instrumental francesa.

1.1 La Sonata en la major per a violí i piano.

Va ser composta originalment per a violí i piano quan César Franck ja tenia 64 anys d'edat, només quatre anys abans de la seua mort. Va ser dedicada al cèlebre violinista Eugène Ysaÿe (1858-1931) com a obsequi nupcial. L'excepcional violinista incloïa sovint aquesta obra en els programes de les seues gires de concerts pel món. Aquesta circumstància va donar a conèixer internacionalment Franck i va contribuir a difondre aquesta obra emblemàtica l'èxit de la qual va contribuir significativament al seu renom.

La singularitat d'aquesta Sonata consisteix en la seua elaboració de manera cíclica, ja que utilitza reiteradament els mateixos temes en diversos moviments, cosa que confereix unitat a l'obra en conjunt. Aquesta estructura formal va ser utilitzada sovint per Franck.

Poc temps després de l'estrena, el violoncel·lista Jules Delsart (1844-1900) va adaptar aquesta obra al seu instrument amb l'autorització del compositor. L'arranjament respecta en la mesura del possible l'original. La seua labor es va limitar a desplaçar al registre inferior els fragments necessaris i excepcionalment algun passatge per raons estrictament tècniques.

El piano inicia el primer moviment, Allegretto ben moderato, delicadament subtil, que crea una atmosfera etèria amb harmonies que s'evaporen en una actitud polisèmica. El violí s'uneix al piano i pren la iniciativa. El tema sembla evocar un

onatge serè que reposa en una nota llarga. Un punt de calma, però també d'incertesa. A poc a poc va adquirint un to més embravint fins que fa eclosió amb passió un segon tema que presenta el piano com a solista, de primer amb octaves i després adquireix un caràcter més simple i relaxat. Torna a reprendre el tema inicial el violí i se'n fa ressò el piano que imita a distància d'un compàs. S'intercalen moments de passió amb d'altres de més calmats, i el moviment finalitza en pianissimo.

Si el primer moviment acaba tranquil, el segon és captivador, ardent i profundament emocional. El piano inicia el tema de l'Allegro amb passió en una dinàmica reduïda, i adquireix com més va més presència. El tema es torna a executar per segona vegada, encara que ara es reforça pel violí que s'uneix al piano. A diferència del moviment anterior, compta amb l'estructura de la forma sonata: desenvolupament, reexposició i coda en què s'accelera fins a assolir amb el final el clímax.

El moviment següent s'inicia amb la participació aïllada del piano i del violí successivament. El seu nom, Recitatiu-Fantasia, anticipa el caràcter improvisat a càrrec del violí, circumloquis plens de lirisme. Són freqüents els canvis de temps fins que s'estabilitza la tonalitat.

L'últim moviment, Allegretto poco mosso, dona origen a un cànon melòdic escrit a distància d'octava entre el piano i el violí. Dos dels temes, que figuren en el moviment anterior, s'incorporen en l'últim igual que el tema principal del primer. La combinació del cànon amb la reutilització de material temàtic que constitueix la forma cíclica és la principal particularitat.

2. Paul Hindemith

Va desenvolupar la seua activitat musical en diverses facetes: director, compositor, pedagog i intèrpret, com a primer violí de l'Òpera de Frankfurt i com violista va ser membre fundador del Quartet Amar. Hindemith s'associa a Bach pel caràcter contrapuntístic de la seua música i perquè adopta la forma sonata del Barroc.

Hindemith va compondre un ampli catàleg d'obres i va explorar tots els gèneres. La major part de la seua producció cambrística va ser composta en tres etapes: la primera, de 1918 a 1925, que inclou sonates per a instruments de corda (op. 11, 25 i 31), quatre Quartets de corda, un Trio de cordes, el Quintet amb clarinet, op. 30 i Kleine Kammermusik per a quintet de vent, op. 24 núm. 2; la segona, entre 1935 i 1945, que compta amb dotze sonates a duo i els seus dos últims quartets; finalment, entre 1948 i 1960 també va escriure tres sonates a duo, la Sonata per a quatre trompes, el Septet i l'Octet. Va compondre sonates per a una gran varietat d'instruments orquestrals i piano com flauta, oboè, clarinet, violí, viola, trompa o trompeta. Cal destacar, entre les seues nombroses sonates, algunes per a instruments solistes poc freqüents com la viola d'amor, el corn anglès, el contrabaix o la tuba.

2.1. Sonata per a clarinet i piano

Composta per Hindemith en 1939, any molt convuls, mentre Alemanya va envair Polònia. Poc després s'iniciaria la Segona Guerra Mundial. En 1937, dos anys abans, Hindemith havia abandonat el seu país per a anar-se'n a Suïssa assetjat per les

circumstàncies: la seua música, considerada degenerada pels nazis, va deixar de programar-se. L'any 1940, un any després de compondre aquesta obra, s'establiria als Estats Units, on dirigiria el departament musical de la Yale University (Connecticut) fins a 1953.

Hindemith explora en el clarinet una àmplia gamma de sons des del registre greu fins a l'agut. Els temes sovint són imitats entre els dos instruments. El piano acompanya el clarinet, hi dialoga o crea una disputa tibant. Rítmicament hi ha, a vegades, alguns canvis de mètrica.

A l'inici del primer moviment (Mäbig bewegt) figura un motiu ascendent en quarts, interval característic que estarà present al llarg de l'obra. El clarinet presenta el primer tema que serà reproduït seguidament pel piano, i s'arriben a solapar-se en estrènyer-se les entrades successives de tots dos instruments. Hi són freqüents els canvis de compàs. A vegades, fins i tot diferents en ambdues mans del pianista en combinar un compàs de 9/8 amb un de 3/4 a la mà esquerra o 2/4 en el clarinet i 6/8 en el piano.

El clarinet presenta el tema del segon moviment (Lebhaft). Un conflicte entre l'accentuació del clarinet i el piano produeix una tensió rítmica que desemboca en la repetició del tema, aquesta vegada a càrrec del piano. Hi ha un segon tema escrit en legato, no tan vivaç com l'anterior, que també reproduïx posteriorment el piano i que s'alterna amb el motiu anterior.

En el tercer moviment (Sehr lagsam) tots dos instruments reprenen una vegada i una altra els motius, establint un diàleg persistent. S'inicia amb un tema lent exposat pel clarinet amb intervals de quarta, que a continuació és imitat pel piano. Després hi ha un fragment més fluid, amb una textura consistent proveïda de tresets de semicorxeres, des del qual es reprèn el caràcter lent del principi, amb una indicació de molt silencis, finalment es relaxa.

El quart moviment (Kleines Ronde, gemächlich) és un petit rondó amb un tema molt àgil i alegre. El clarinet i el piano intercanvien línies melòdiques amb passatges rítmics entretallats. En una segona secció, el clarinet presenta un tema en legato, molt contrastat amb l'anterior, en un ritme binari mentre el piano tracta de trencar aquesta estabilitat en portar una pulsació ternària. La tercera secció conté cànons fins a tres veus a càrrec de la mà dreta i esquerra del piano i el clarinet. Hi ha algun passatge gracios com el que es queda tocant només el clarinet repetint diverses vegades una cinquena justa sense aconseguir reiniciar el tema. Finalment és el piano el que entra amb el tema inicial, mentre el clarinet continua travat.

La interessant aportació de Franck i Hindemith a la música de cambra s'evidencia amb obres de gran importància com avui tindrem oportunitat d'escoltar. La música sempre perd quan es tracta de descriure-la amb paraules. La clau per a desxifrar-la: una escolta atenta i a gaudir-ne.

Dra. Ana Fontestad Piles

DIMECRES 14 FEBRER. 19.00H

CENTRE CULTURAL LA NAU. Capella de la Sapiència
Pablo González Balaguer, saxofon
Sinforosa Petralia, piano
Lou cabridan, música francesa per a saxofon i piano

DIUMENGE 18 FEBRER. 12.00 H.

JARDÍ BOTÀNIC. Auditori Joan Plaça

Quintet Cuesta

José María Sáez, *flauta*
Jesús Fuster, *oboè*
José Cerveró, *clarinet*
María Rubio, *trompa*
Salvador Sanchis, *fagot*

Obres de W.A. Mozart, V. Martin i Soler, D. del Puerto, etc.

ENTRADA LLIURE (aforament limitat)

DIMECRES 21 FEBRER. 19.00 H.

CENTRE CULTURAL LA NAU. Capella de la Sapiència

Iago Castell Hidalgo, *violí*
Basilio Fernández, piano

Obres de J.S. Bach, W.A. Mozart, N. Paganini, etc.

DIMECRES 28 FEBRER. 19.00 H.

CENTRE CULTURAL LA NAU. Capella de la Sapiència

Solnegre

Soledad Cardoso, soprano
Marc de la Linde, viola de gamba
Ferran Pisà, tiorba i direcció
*It's very difficult tot això: La formació de l'estil
musical espanyol i la seua recepció internacional.*

Obres d'A. Mudarra, D. Ortiz, J. Baptiste Lully, etc

DIJOUS 29 FEBRER. 19.00 H.

CAMPUS DE BURJASSOT. Sala Charles Darwin

Orquestra Filharmònica de la Universitat de València
Hilari Garcia Gázquez, *director*

ENTRADA LLIURE (aforament limitat)

   www.uv.es/cultura

UNIVERSITAT
DE VALÈNCIA
CENTRE CULTURAL